ReaderWorks

Standard

Nichita Stănescu

OUL ŞI SFERA

1967

PLONJEU

Zvîrlire de obiecte prin aer către Nord,
de braţe inutile, de avioane rupte
în crivăţul pe care îl încord
ca pe un arc menit să lupte.
Înspre zăpadă totul! La gheaţă şi la urşi.
Le facem iceberguri,
        ori fum ieşind din iurte,
torenţi în atîrnare şi necurşi,
sau piramide boante, scurte,
sub care-n loc de Ka Nefer-Nefer
mumificăm un peşte flămînzit
lăsat să fie nins, în zodia de fier
în care ne-am văzut şi ne-am iubit.
O, totul se azvîrle spre Nord, să facă loc
în jurul nostru, liber, sub sori iconoclaşti.
Iar eu voi sta în mijloc,
        la plete dîndu-mi foc
să fie luminată casa în care ai să naşti.

CÎNTEC [Inima se vărsa printre coaste]

Inima se vărsa printre coaste,
sufletul cădea cu fluturare.
Se ţineau de inelare, mîinile noastre,
într-o veche, grea înserare.
Eu mă rugam la umărul tău,
mă rugam cu un fel de cuvinte albastre.
Mă rugam astfel, mereu,
pînă se-năspreau secundele noastre.
Tu erai piatra, tu erai norul,
tu erai vulturul, tu erai ora
din care-şi curmau asupră-ne zborul
secundele dîndu-se tuturora.
Astfel ne trecea viaţa, astfel muream,
deveneam transparenţi, de gheaţă.
Priveliştea lumii trecea ca prin geam
prin lipsa noastră verticală de viaţă.
Numai păsările lovindu-se, foarte mirate,
în noi îşi vărsau zborul.
Eu mă rugam în cuvinte ciudate.
Tu erai piatra, tu erai norul.

CÎNTEC [Această oră o desfăşurăm ca pe un şal]

Această oră o desfăşurăm ca pe un şal
înnodat la gîtul altor anotimpuri
cînd printre cai eram un sfînt de cal
şi tu erai un şir prelung de nimburi
desfăşurat deasupra mea ecou,
lovit de ceasul rotunjit din turn
şi-napoiat peste galopul meu
mai iubitor, mai taciturn.

Mureau în rana mea un şir de luptători,
plin de sîngele lor, nechezam,
tu erai nimb şi coborai dintre culori –
eram un sfînt de cal nepămîntean.
Şi eu spre nori, tu spre pămînt,
doi nouri negri de bitum
ne-ntretăiam rîzînd, plîngînd,
să naştem fulgerul de-acum.

ALT CÎNTEC

M-am culcat sub coasta ta, oho,
cu obrazul pe o pernă mişcătoare,
pe un portativ curbat, de oase, nota *do*
era ochiul meu fără visare.

Mă puteai striga, şi-atunci în sus,
cu înfăţişare liberă de sunet
mă opream la ţărmul unui nor apus
pe zigzaguri de lumină şi de tunet.

Mă puteai ascunde şi atunci
mai băteam, mai nu băteam în unda
ce se prosterna căzută-n brînci
la un chip care-l purta secunda,

ca pe-o mască-ntoarsă înlăuntru, gravă,
cu o muzică zvîrlită în ureche;
ridicînd tăcerea cu-o octavă,
ochi albastru şi ochi negru stînd pereche.

TOAMNĂ

Crezi tu că da? Din frunze-n jos,
verdele cade şi se schimbă.
Pe negîndite am ajuns
să şi vorbesc o altă limbă
şi pasul din greşeală, stins,
să calce-o coajă de planetă –
desigur alta, ridicînd
o aură de somn, concretă.
Peşti mari şi Capricornul, steaua
cea galbenă, Canopus, o desfid...
Crezi tu că da? Mai bine somnul
cu pleoape-l învelesc, de vid,
şi-adorm pe-o frunză-n legănare,
zburînd spre polul alb din Nord.
Şi mă înalţ zvîrlind nervura
verdeţii grele peste bord.

SÎMBĂTĂ, CU MOTOCICLETE

Pe ploaie, cu motocicletele
printre movile de flori,
roşu ud; verde ud; apoi cenuşiu.
Cade prin aer o stea cu aripi.
Singurătatea sparge sticlă pînă tîrziu.

Un fel de frig sună-n corole.
Maci roşii. Un fel de viteză.
Din picături se nasc planete într-una.
E a şaptea zi din geneză.

Ne odihnim trăind, de oboseala vidului.
Eşapamentele au un tril ridicat.
Printre movilele de flori pe o spirală plană
se dă din aripi neîncetat,

dar nu ne desprindem; alunecăm numai.
Plouă din ce în ce mai asurzitor.
Movul se varsă. Verdele se înnegreşte.
Nervii sunt pregătiţi pentru zbor.

DOUĂSPREZECE NOAPTEA, CU DOR

Coridor de aer, timp pierdut.
Frunze zburătoare, ţări de toamnă.
Străzile pe care am trecut
în gîtlejul amintirii se răstoarnă.
Trec secundele gravide; nasc urlînd
picături de ploaie repetate,
vorbe ce s-au spus, îşi caută guri
să se lase în pereţii lor pictate.
Bate-o oră sus, dar pînă-ajunge
sunetul la creier, se-nserează.
Dorm pavilioanele urechii, fuge
pe timpane o stafie trează.

CÎNTEC [Deodată aerul a împietrit în jurul meu]

Deodată aerul a împietrit în jurul meu
şi se izbesc de el cuvintele zvîrlite
şi se-nroşesc, şi-aşa rămîn mereu,
din ce în ce mai lungi şi mai rărite.
Şi simt cum gravitaţia se mută
în mine însumi, din afară
şi brusc pe globul inimii îmi cade
lumea, cînd trupul încă-mi zboară.

DESTIN

Cînd am deschis ochii, mă aflam
în acest trup pe care-l vezi
şi vinovat de felul lui eram,
cum vinovate-s frunzele că-s verzi.
Şi deodată-am început să ştiu
mersul luminii şi-al strigării
şi să simt pomii toţi, pe viu,
şi curba dureroasă-a zării.
Să urlu sfîşiat de păsări repezi,
să ard lovit de-un meteor,
s-adorm pe gîturi lungi de lebezi,
şi de lopeţi de bărci, izbit, să mor.
O, fiece silabă mi-e colţ de elefant,
cu fildeşu-n amiază răsucit,
şi fiece privire delirant
se recompune-n literele reci, de mit.

CÎNTEC [Sunetele au urechi de iepure şi de cîine]

Sunetele au urechi de iepure şi de cîine.
Sunetele sunt chiar iepuri şi chiar cîini.
Ele se fugăresc dinspre poimîine spre mîine
şi-n loc de patru picioare au patru mîini.
Astfel ele aleargă în unghii
pe sticla unui timpan înclinat;
cînd ajung la capăt sunetele cîine,
pe sunetele iepuri le-au şi mîncat.
Astfel că auzim numai şi numai
mîrîituri de cîine cum ne dau cepuri
în timpane, lăsînd să curgă spre mîine
alergătoarele sunete-iepuri.

ÎN GOL DE CURŢI

În gol de curţi imaginare,
cu înghesuite, reci schelete
pe care iau o notă mare
examinaţi, băieţi şi fete.

Cu dorul de-a pleca în ţară
şi de-a mă-napoia mai nou,
cu rîme-n păr întîia oară
peştii să-i prind dintr-un ecou,

De nu m-ar izbucni tristeţea
şi vidul de-a avea un nume,
pe care numai tinereţea
pietrelor vechi îl poate spune,

aici, pe-o treaptă tropăind,
eu piele-aş fi peste o carne
de taur junghiat, mugind,
răpus de foarte stranii arme

pe care cerul blond le are
cînd deodată s-a trezit
victorios şi oarecare
legînd nadirul de zenit,

lăsîndu-mă să fiu doar numai
semn pentru el de steag abstract –
lăsîndu-mă să fiu doar numai
semn pentru el de steag abstract.

ÎNFĂŢIŞARE LA NEIUBIŢI

Braţul mi se sfîrşeşte cu trosnet,
înspre arătatul amurg,
chipul, ca sub fierăstrău butucul,
mi se desparte
de aerul în care a-ncăput
din el însuşi începînd, şi pînă departe.
Picioarele cu tălpi mi se sfîrşesc
brusc, ca şi cum ai rupe o creangă uscată.
Trunchiul de stejar domnesc – nedomnesc
picioare-crengi îşi răsare deodată.
Deasupra de creştet, mă rup
cu steaua polară,
dreapta eu, stînga steaua cea fixă.
Suntem azvîrliţi. Fiecare, în fiece seară,
ne cucerim cu lassoul cîte-o elipsă.

A MIROSI O FLOARE

A mirosi o floare este
un fapt de mare ruşine...
E ca şi cum de propria ta mamă ţi-ai apropia
nările.

O, biete specii,
o, triste înfăţişări instabile,
vertebrate sau nu.
A mirosi o floare e ca şi cum
în necunoştinţă de cauză ai viola
însăşi cauza.

E ca şi cum
ai urmări un efect al primăverii
nu în iarnă, ci în lună.

Bătrînii, bărbaţii, adolescenţii,
ei, care cred că li se cuvine aceasta,
ei, nepoţi ai lui Oedip, murdari
înfăptuitori
ai morţii propriei geneze,
ei cred
că a te afunda cu nările-ntr-o floare e o
faptă
atît de demnă pentru trupul lor privat...

A mirosi o floare e o faptă
de incest
Fiul tatălui,
tatăl a ceea ce este –
ei care cred că moartea însăşi
e o-ngăduinţă-a firii lor brutale

O, florile,
lapte binemirositor al Maicii Domnului,
şi stabilire-a nemişcării-n nemişcat!

Tată şi Fiu
se-nmulţesc prin miros,
ei înşişi violează sacra
matrice a mirosurilor...

Noi, pudici şi îndepărtaţi,
şi cu mirosurile rupte stînd şi drepţi
pe scaune de piatră şi cu cărţi în mîini,
doar cu privirea mirosim – şi-atît,
şi-ndepărtaţi
şi albi de primăvară, puri
şi înţelepţi.

CEAS CU LUNĂ

Dacă te strîng, rămîne luna
mereu pe sub tavanul stins.
Secunda, ora, ziua, săptămîna
îmi flutură de braţu-ntins.
Tu taci şi laşi să fie fierul
limbii de ceas, nedesluşit.
Turlă,-ţi lipseşte temnicerul.
Trupule, capul despărţit.
Lasă să curgă prin vinele rupte
roşu deschis, roşu închis.
O, mult prea multe războaie şi lupte
pentru un singur ostatic dat prins.
Să-i smulgem limba ca să nu spună
nimica şi nimănui.
Pe sub tavane, răsare luna,
singuratec şi amărui.

SINCOPĂ

Se rupe totul, adînc, de neuitat,
eu inima, tu inima; adevărul
se lasă să fluture netulburat
ca peste frunte, doar părul.
Unul vine, celălalt aşteaptă.
Repezi cuvinte goale: nu şi da.
Fiecare secundă-i o treaptă
pe care altădată moartea se cobora.
Se lasă întuneric, se lasă lumină;
se aruncă ancora printre peşti.
E o bulboană, un vîrtej, o dulbină:
vorba sunt, vorba eşti.
Noi doi am vrea să ne luăm în braţe,
să ne amestecăm, să murim.
Ora vrea să ne înhaţe
să ne muşte cu şerpi de venin.
Ceasul bate singur, nu suntem de faţă
zidul are singur ferestre.
Cine ştie, cine spune, cine învaţă
primeşte o piatră de zestre.

RITUAL

Acest cuvînt aspru, rupt
ca o vertebră din adevărul meu,
să cadă ca un cerc, şi ca un viaduct
răsfrînt în apă, curcubeu,
să cadă-n jurul tău jumate piatră
şi jumătate umbră fluturînd,
şi să te ţină măritată
cu fiecare-al morţii mele gînd,
şi să te ţină în silaba lui de fier,
închisă ca-ntr-o verighetă aspră,
să-ntindă peste ochiul tău un cer,
şi-n jurul inimii să-ţi fie coastă,
cea de nerupt, cea dureroasă,
din care curge către lume
viaţa de sînge generoasă
murind mereu pe sub acelaşi nume.

MARINĂ

N-a mai rămas nimic.
Nu se mai poate recunoaşte,
şi nici bănui, şi nici presupune.
Înapoia pasului, ca un cal de vid, mai paşte
o iarbă invizibilă şi fără nume.
Şi-abia se întăreşte înainte,
privelişte a, să ţină
privirea atîrnată, cu undiţe de care-ncetul
cu încetul, vreun peşte de lumină
se-agaţă, şi-l mănînci şi îi azvîrli scheletul:
sau i-l înfigi nainte, în loc de brad,
pe-un munte
lăsat pe fundul mării în care te abaţi
sub apăsarea norului prelung şi vînăt
format din trupurile celor înecaţi.

RITUAL DE IARNĂ

Mereu cîte-o cupolă,
alta mereu.
Ridicînd ca de sfînt o aureolă,
sau numai un curcubeu.
Trupul tău drept. Trupul meu drept
ca la o ceremonie de nuntă.
Un preot de aer înţelept
cu două verighete de aer ne-nfruntă.
Tu ridici mîna stîngă, eu, braţul stîng:
ne surîdem unul altuia ca în oglindă.
Prietenii tăi, prietenele mele, plîng
cu lacrimi silabice, de colindă.
Ne sărutăm. Suntem fotografiaţi
chiar atunci.
Fulger. Beznă. Fulger. Beznă.
Mă las pe un genunchi, cad în brînci
Te sărut melancolic pe gleznă.
Te iau de umăr, mă iei de mijloc,
şi solemni intrăm în iarnă.
Prietenii tăi, prietenele mele ne fac loc.
O tonă de zăpadă peste noi se răstoarnă.
Murim îngheţaţi. Din nou numai pletele
în primăvară ne-mpodobesc scheleltele.

FERIGI

Pietre sub care curg celule verzi
Ferigi, o voi ferigi!
Vino şi bea-mă cu botul atît de uscat
încît nu mai poţi să mai strigi.

Ferigi, o voi ferigi! Lapte verde
din care suge gura de iarnă.
Vino şi bea-mă cu botu-ngheţat
iceberguri sub cer se răstoarnă.

Acum ele sunt lîngă steaua
numită Canopus, şi lună.
Ferigi, o voi ferigi!
Oase-ale frigului, spumă.

SIMT CUM

Simt cum îmi amorţesc copacii
şi păsările de pe cer,
şi cum vorbesc în pietre dacii
din ieri către alaltăieri.

Iau scutul şi mă urc în turle
de vînt sucit şi ridicat
ca respiraţia.

Simt cum mă dor pe stradă
străzile în timpul nopţii spre ziuă,
şi cum încep să decadă
lapţii uşor peste icre
în ochiurile de apă.

Desigur încep să mă duc şi eu
şi ca o gură pe mine însumi mă muşc,
şi dinţii mi se rup trosnind
        cu sunet de smalţ,
şi mie însumi îmi rămîn
piatra dracului pe limbă.

Ce noroc că ea cade.
Ce sunet! Amorţesc
mai întîi copacii şi frunzele, putorile,
după aceea toamna neruşinată
şi toate lucrurile, tîrfe, pe care nimeni
de niciodată nu le mai cercetează în sine.

LUPTA CU VULTURUL [Casă locuită, aidoma unui corn de taur]

Casă locuită, aidoma unui corn de taur
dacă pământul ar avea împuternicirea
să fie taur.

Apoi, lăsarea de seară
peste fiinţele mişcătoare ale cîmpului.

E vorba despre ultima casă.
Aici se sfîrşeşte ideea de oraş.

După aceea vine cîmpul, vine vulturul.

Eu lui:
Tu cazi de sus,
vrei să-mi treci cu pliscul prin inimă.

LUPTA CU VULTURUL [El mie:]

El mie:
Cris!

Îl izbesc cu pumnul în piept,
pînă cînd pumnul mi se umple
de pene înroşite.

Mă izbeşte cu pliscul în ochi,
pînă cînd ochiul mi se umple de orbite.

Apoi: Veniţi voi fluturi
în cornul de umbră al orbitei mele!

Şi strigăt: Daţi din aripi nemişcătoarelor,
ascuţitelor stele!

CÎNTEC [Moare circular cine poate să moară]

Moare circular cine poate să moară
întors în el însuşi pe neaşteptate,
mai lăsînd cîte o mînă afară,
cu palma goală, cu degetele resfirate.
Mie mi-e greu, îmi mor numai cuvintele,
gura strigătoare la cer rămîne.
Îmi ard pînă la piele veşmintele
şi steagul tău de-nvingător, stăpîne.
Alerg, şi dacă alerg, ce?
Nu se vede? Nu scapă nimeni, nu, nu!
Şi nici nu se ştie cînd şi de ce
şi nici care-i întîiul: eu? tu?

MOARTEA FERTILĂ

Nu se mai fixează nimic
deasupra, şi dincolo de deasupra grupuri
de stele pregătesc un răsărit antic
de soare şi de duhuri.

Se scriu începuturi de litere,
dar apoi se şterg pe un cer luminat
cu flambe libere
şi fără de înnoptat.

În oraş e lumină de zi,
ies din paturi cei care au apucat să se culce.
Casandro, tu, vino şi vezi
moartea cea mai dulce.

Numai zidurile par nemişcate.
Sus, şi mai sus de sus, sunt balanţe
în care se împarte dreptate
şi un alt fel de speranţe.

Nu are cine să vestească pe cine.
Turbate spirale; inimă explodată.
Anul care urmează să vină nu mai vine
şi nu va mai veni niciodată.

CONFUNDARE

Cine eşti tu, cel care eşti,
şi unde eşti, cînd nimic nu este?
Născut dintr-un cuvînt îmi duc înţelesul
într-o pustietate divină.

Întreb dacă sunt, dar strigătul
nu se rupe de mine,
şi una cu el rămîn, adăugînd
deşertului singurătate.

Cu harul vreunei silabe
urnesc din înţepenire, într-una,
golurile sferice în alte goluri
aidoma lor, şi fără de margini.

Fixitatea nefiinţelor mereu o clatin
într-un azi etern cu aură de vid –
mă rog să fii, de mine însumi
mă rog să fii. Arată-te.

ARTA SCRISULUI

El îmi spuse:
scrisul este un mod de a încetini gîndirea,
de a desena primitiv
chipul fiinţelor fără de chip,
degetele pipăitului pur –
cel care a fost mai de dinainte
de crearea degetelor şi a lucrurilor.
Scrisul – sfîrşit de coloană
corintică, ionică sau dorică,
cap de coloană diformat în volute
de apăsarea plafonului sculptat
cu stelele nopţii.

O, tu, viteză,
inimă în balans,

împingînd migraţia popoarelor de celule
roşii şi albe.

Inimă, tu, cea mai repede,
inimă, tu, zeitate a magneţilor!

Au făcut un chip al tău de bronz
şi unul de fier,
dar bronzul e melodios, iar fierul
destul de sprinten este.
Au făcut un chip al tău de piatră,
dar piatra e laşă,
şi-ascunde în ea
naşteri de statui fără braţe.

Au făcut un chip al tău din cuvinte,
te-au desenat inimă

şi ţi-au dat forma lui A.

El îmi spuse:
scrisul e un mod de a încetini gîndirea,
un mod primitiv de a înţelege, de a opri
mişcările gîndului.
Scrisul se aseamănă întocmai cu o capcană
de metal,
care prinde în ea o vulpe vie
şi mişcătoare
şi zbătîndu-se
şi pierită de frica morţii.

Eu i-am spus:
sunt destule păduri şi mi-e foame!
Pădurile sunt pline de vietăţi.
Chiar şi pădurea e o vietate.

Eu i-am spus:
sunt multe păduri şi mi-e foame,
de aceea l-am făcut pe A, divina capcană.

Eu i-am spus:
am pus capcane la începutul pădurii,
din A şi din A.
Acum stau la o oarecare depărtare
şi aştept prinderea hranei mele..

El m-a auzit. El a tăcut.

INVOCARE

Nu uitaţi ce legături am eu cu voi
şi nu mă părăsiţi,
voi, acel altceva, mereu şi într-una,
decît acelaşi mine însumi,
mereu şi într-una.

O, nu mă lăsaţi, privelişti,
auzite de orbul de mine.
Şi nici voi, mîngîioase mătăsuri,
pipăite
de cel fără de braţe,
şi, deşi bărbat, aidoma
statuii dezgropate din fundul pămîntului
a lui Venus...

Orbita mea e goală şi-n ea doarme
mumia unui faraon.
De multă vreme caut
un fel de piramidă nevăzută,
la care invizibilii sclavi şi-au pierdut
viaţa lor, prea transparentă,
invizibilă aproape.

Nu uitaţi ce legături am eu cu voi,
şi nu mă părăsiţi.
Puterea mea de a nu fi e-atît de mare,
încît în locul unde stau se naşte-un con,
se naşte-o gură cu colţi albi, absorbitoare.

Şi cad în ea,
Văzutul, Auzitul, Degustatul, Pipăitul,
ca într-o foame nesfîrşită şi adîncă
din pîntecul meu tras, mutată

pînă-n locul
pe care şi l-a dat de centru Infinitul.

URLETUL

O, sufletul meu de broască-ţestoasă,
cad copacii doborîţi peste mine,
şi-mi spun: ,,nu te speria, băiatule,
nu e altceva decît bătaia inimii".

Iată, mă bat cu un ciocan imens;
drrum şi bum!
Mă bat şi mă bat.
Eu mă strîng în mine atît de adînc,
încît îmi rămîn mie însumi departe.
Dar nu atît de departe încît
să nu aud un glas strigînd la mine:
,,nu te speria, băiatule, eu sunt
bătaia propriei tale inimi".
Mi-au pus o daltă în spinare,
şi-au început să izbească
tot felul de începuturi de litere.
Făceau un zgomot asurzitor
din care nu se puteau desluşi decît
aceste vorbe:
,,nu te speria, băiatule, eu sunt
bătaia inimii tale".
Au dărîmat peste mine
un taur înjunghiat, ba,
la un cutremur, au lăsat să cadă
peste mine un zid:
drrum şi bum!
Doar, doar m-oi sparge.
Un zgomot, un strigăt, sunete înspăimîntate,
suflete ale bombelor,
schije din surla îngerului
care a dărîmat Cetatea Iericonului.
Dar niciodată atît de puternice

şi atît de tari încît să nu aud
acel glas:
,,nu te speria, băiatule, eu
sunt bătaia inimii tale".
Da, am un suflet de broască-ţestoasă.
Numai şi numai o altă broască-ţestoasă
aidoma mie,
aidoma, şi mult mai mare,
mi l-ar putea sfărîma şi ar
putea să îndepărteze de la mine
singurele cuvinte pe care vreodată
le-am desluşit din urletul lumii:
,,nu te speria, băiatule,
eu sunt bătaia inimii,
sunt bătaia inimii tale".

INVIDIE

Invidie plăcută, faţă de bătrîni,
mirare că au ajuns în viaţă,
că au avut puterea în mîini
şi în pielea zdrenţuită de pe faţă.

Am încercat de-a lungul vieţii mele
şi gustul deznădejdii, şi al pierderii.
Mă rugam de oase, ca de stele,
să răsară mereu în acelaşi trup.

Cu mare mirare, cu mare
deznădejde mă regăseam tot unul
la sculare din somn, şi la sculare
din nefocul şi din nefumul
frigului de a fi acelaşi mereu,
de a fi prins în laba de leu a destinului,
de greaţa de a spune într-una:
        eu şi eu şi eu
mereu între alţii şi alţii şi alţii.

Invidie pentru bătrîni, ochi strălucitori,
înclinare de cuvinte fără speranţă.

Iată-mă, trăiesc şi nu mor,
unitate de măsură într-o balanţă.

Şi nimeni nu aruncă-n cellalt talger nimic
Eu stau jos şi fantoma sus,
şi hohotesc şi rîd şi zic
tot timpul numai cuvinte.

CÎNTEC [Înşirare de cuburi, simplă înşirare de cuburi]

Înşirare de cuburi,
simplă înşirare de cuburi,
zeul nu te crede niciodată cînd eşti zeu.
Rămîn acelaşi purtător de trupuri
sub culmile ploioase, eu,
să le distrug, dar pentru care ochi, şi cînd,
în ce tăcere austeră?
Ţin în afară tristul gînd
neîncăput într-o pietroasă eră.
Să vină îngerii să-mi facă vînt
cu aripile mari cît pomii,
zăcut cum stau pe-acest pămînt
şi mişunat de toţi eonii.
O, dacă oul nu ar fi
frumos ca iarna ce se lasă
şi dacă-n el nu s-ar stîrni,
cu plumbi, în aripi o mireasă –
respins de nuntă aş fi fost
şi numai purtător de trupuri,
şi zeii numai pe de rost
m-ar fi ştiut. Ah, cuburi, cuburi.

FOAMEA DE CUVINTE

Nu pot să mănînc decît forme,
scoarţe, învelişuri şi atît,
ceea ce privirilor enorme
li se înfăţişează urît.

Rod, pentru că am dinţi de rodii.
De la fildeş am învăţat spirala,
cînd taurii, tigrii şi celelalte zodii
şi-au iscălit pe cer cerneala.

În străfundul fiecărui lucru nu există
pînă la urmă decît un cuvînt –
înfăţişarea trupului meu, tristă,
ştie legea acestui pămînt,

că pînă la urmă în lucruri nu este
în miezul miezului decît un cuvînt,
Boerebista al întinderii aceste
cu viţele arse în vînt.

Muşc din copaci,
oho, şi de ce?
După scoarţă e lemn,
după lemn
bate inima abstractă a lui “e”
fără de existenţă şi solemn.

Dac-aş putea să dau verdele la o parte,
din frunze – ar rămîne doar un cuvînt.
Dacă aş putea să dau pămîntul la o parte,
din pămînt ar rămîne scheletul lui “sunt”.

În inima lucrurilor stau cuvinte,

cînd ne este foame şi mîncăm
carne mai întîi, apoi oseminte,
trezia pe care-o visăm.

Descoperim pînă la urmă silabe
căzute din copilăria de zei,
foarte lungi şi foarte albe
şi numai din trei în trei.

Dacă mi-e foame şi mănînc tauri,
dacă mi-e foame şi mănînc ghindă,
dacă mi-e aur şi mănînc auri,
dacă mi-e sticlă şi mănînc oglindă,
dacă mi-e pămînt şi mănînc grîuri,
dacă mi-e vulturi şi mănînc pliscuri,
dacă mi-e apă şi mănînc rîuri,
dacă mi-e munte şi mănînc piscuri,
rămîne scuipat, pînă la urmă,
ceva printre dinţi, sau printre priviri,
un fel de disperată turmă,
un fel de învinse oştiri.
Rămîne pînă la urmă cuvîntul,
ultimul în străfundul obiectului,
cum vulturul rămîne cînd vîntul
curge pe coastele pieptului muntelui,
şi bate ca o inimă din afară
lăsînd înlăuntru ce este,
mult prea dulcea povară,
pictată, a lăzii de zestre

pe care stau şi zic şi spun:
la urma-urmelor în fiecare lucru
există
în străfundul lui un cuvînt ca şi cum
ar fi, într-adevăr şi într-adevăr,

în cel mai adînc
în cel mai înalt,
cuvinte cu ochi şi cu frunte şi păr
una într-alta, şi unul în celălalt.

MĂ LAS ÎN CONTINUARE

Mă las în continuare de mine însumi plîns
ca-n vremea
        cînd puneam un ochi albastru la idee,
şi pe deasupra o sprînceană
        ca să-l ţină strîns
şi-ntors din ce e numai către ce e.

Şi eu m-aş fi dorit un om frumos,
subţire şi patrat la falcă,
peste stafii victorios
sau cel mai înţelept din Arcă.

De coadă aş fi tras în sus
cometa adormind în patu-mi,
bătut în cuie m-aş fi pus
pe cruci de-a lungu-mi şi de-a latu-mi.

Dar mi-a fost dat pe lîngă os
să am şi nervi şi chef de viaţă,
şi eu am vrut să fiu frumos
aşa cum legea ne învaţă.

Dar, o, am fost aşa cum sunt,
cum este osul repetat,
din cărămizi, un zid urcînd,
haină de lucru şi purtat,

pe care nu pot s-o sfîşiu,
mai neavînd un braţ, o gură,
atîta timp cît am să fiu
cu însumi, însumi de-o măsură.

FRUNZĂ VERDE DE ALBASTRU

Şi-am zis verde de albastru,
mă doare un cal măiastru,
şi-am zis pară de un măr,
minciună de adevăr,
şi-am zis pasăre de peşte,
descleştare de ce creşte,
şi secundă-am zis de oră,
curcubeu de auroră,
am zis os de un schelet,
am zis hoţ de om întreg,
şi privire-am zis de ochi
şi că-i boală ce-i deochi.
Frunză verde de albastru,
mă doare un cal măiastru,
că am zis doar un cuvînt
despre întregul pămînt,
şi de bine-am zis de morţi
şi de şase-am zis la sorţi,
şi am zis unu de doi
şi zăpadă de noroi,
şi am vrut să fac cu gura
focul ce-l făcea arsura
că n-am fost trezit, că dorm
pe un cal cu şa de domn,
alergînd pe-un cîmp de noapte
de la unu pîn' la şapte –
de la şapte pîn' la zece
mi-a căzut o viaţă rece,
de la frunză pîn' la umbră
mi-a căzut o viaţă dublă
ca pămîntul şi cu lună,
noaptea cînd stau împreună.
Şi-am zis verde de albastru,

mă doare un cal măiastru,
pe care mă ţin călare
cu capul la cingătoare,
cu călcîiul la spinare
şi cu ochiul în potcoave,
şi cu inima-n silabe
de mă duc mări, mă duc
ca toamna frunza de nuc,
ori ca iarna frunza albă
de la floarea de zăpadă...
Frunză verde de albastru,
mă doare un cal măiastru,
potcovit pe lună plină
cu miros de la sulcină,
înhămat pe soare plin
tot cu miros de pelin,
şi ţinut de gît cu mine
tot în dragoste de tine,
că mi-a fost crescut pe umăr
de din doi în doi un număr,
tot din trei în trei o iarbă
şi din patru-n patru-o salbă,
şi din cinci în cinci un pom,
şi din şase-n şase-un om.
Frunză verde de albastru,
mă doare un cal măiastru,
văd în faţă mov şi verde,
coloarea care mă perde,
corcov văd cu veselie,
coloarea ce nu se ştie,
mai aud şi-un sunet sus
care nu au fost adus
în timpan de oameni vii,
în a fi şi a nu fi,
cînd îmi cade umbră lungă

pe sub ochii grei cu pungă.
Şi-am zis aripă cu pene
ca să zbor cu ea prin vreme
şi-am zis măr ca să zic sîmburi,
şi-am zis pom ca să zic scînduri,
şi-am zis nord ca să zic suduri
şi dulceaţă ca să sudui,
şi-am zis inimă la piatră
şi cîntec la tot ce latră,
şi potcoavă
la octavă,
şi uscată la jilavă,
tot le-am potrivit pe dos
pe un fluieraş de os,
din osul de la picior
care-mi cîntă cu fior,
şi din osul de la mînă
fluierînd o săptămînă,
din osul de la arcadă
recea lumii acoladă
peste două oase mari
unde stau ochii polari.
Şi-am cîntat din coasta mea
din vertebra ca o stea,
de-a-ncălecare pe-o şa,
pe o şa de cal măiastru,
foaie verde de albastru.

GNOMICĂ

Animalele moarte sunt fixe.

Plantele moarte sunt mobile –
ele ridică şi scutură pe elipse
păsări cu aripi virile.

Animalele moarte sapă şi sapă
pînă-n miezul pămîntului, de fier.

Plantele moarte sunt apă
curgînd dinspre mîine spre ieri.

Animalele moarte şi-arată
osul alb privitor.

Plantele moarte şi-arată
aerul şuierător.

SOLSTIŢIU DE IARNĂ

Stau pietrele în supărare
aşezate cîte două, în genunchii mei,
de cînd mi-au zburat din braţe
ramurile-flăcări, frunzele-scîntei.
Noaptea cea mai lungă vine-n schimb,
cu un ochi de ceaţă şi de lună neagră.
Pe motociclete vine, ca un nimb
de frig, de tăcere, de pelagră.
Aerul îngheaţă-n drugi sticloşi,
cînd îmi trec o mînă peste el
ditirambi de iarnă, slabi, osoşi,
gura mea răcneşte aspru: pietrele
mai se-ndură, nu se-ndură.
Noaptea cea mai lungă mă sărută
cu o piatră neagră peste gură.

CÎNTEC [Ce greu e să fii tu însuţi]

Ce greu e să fii tu însuţi,
neverosimil iepure,
împuşcat înainte de a te naşte,
cînd fuga cu miros de carne
şi cu scurgere de sînge
a părinţilor tăi a şi hrănit
vreo rădăcină de iarbă.

Mai întîi trebuie să fii tu, şi pentru asta
trebuie să te naşti din vreo familie
pe care nu ţi-ai ales-o,
şi care nu te-a ales –
aidoma păcatului originar.
După aceea trebuie să fii,
între alte fiinţe să fii,
în ghiotura de fiinţe să fii,
să le respiri şi să te respire.

Cu însuţi este cel mai greu!
Însuţi, e de platină şi-ţi strepezeşte dinţii.
Însuţi, înseamnă să pierzi, să faci greaţă
ca şi grăsimea.

Să te laşi vărsat şi să zici mîine,
pînă mîine mai rabd ca să fiu
Însumi sau Însuţi
ca să fiu acel nenorocit de însumi, însumi.

A fi tu însuţi, o, ce răbdare absurdă,
ca să ţi se spună “dragă”
ca să ţi se spună “băiatule”,
ca să ţi se spună “vino mîine la prînz
la noi la masă”.

Şi tu rînjeşti, pentru că masa eşti chiar tu,
şi tu rînjeşti la şobolani,
pentru că aşa cum zice bătrînul:
Okeanos plînge pe canaluri...

SPUNERE

Morţii au locul fix.
Ei sunt ca ochiul de sticlă.
Doare privirea, orbita,
mişcătoarele statui de pîlcă.
Dar ei sunt nimic,
regi peste aceasta.
În afară, absenţi,
orizontului coasta
de vid, de nealbastru
de nemare, de nepeşte
de nepiatră, de neprieten
de nefiresc, de nefireşte.

GREAŢA

Acum la urmă, terfeliţi, vărsăm
copacii mistuiţi cu greu în substantive.
Burţi de cuvinte se tîrăsc
pe limbile umflate, maladive.

Vomită prin vocale sensul strict,
mîncat la nimereală şi de foame,
de trupele abstracte năvălind
ale vocalelor romane,

cînd, luptători cu tîmpla scînteind
pe rictusul de gheaţă al naturii,
ochi mari albaştri, suspendaţi
la mijlocul de cerc al urii

şi prin pupila neagră, ca o beregată
tăiată clar de un tăiş,
un sînge uleios se-arată
cu dîra lumii în pieziş,

vomită ochii vechi vedenii
mîncare tot de-a valma şi mirat.
Vomită nara mirodenii
pe care-n timp le-a respirat.

Timpul alb vomită muzici
pe care sarea nu a nins,
şi pielea vechi pipăituri vomită
care-n burice i s-au prins.

O, dar de însuşi şi de nemîncare
lăsat lucios, lăsat febril,
e-această necontinuare

de-a fi perpetuul copil

născut fără de gură, fără
de dinţi la pleoape şi urechi,
făcînd cu sine, sinele într-una
de nemaidespărţit perechi.

SCRISOARE MEDIEVALĂ

Ducem în viteză piramide de var,
dar nu pentru ziduri, nu, nu.
Ducem cuvintele acestei limbi romane
dar nu pentru a fi spuse de guri.
Noi suntem, iubito, aceiaşi.
Numai pietrele s-au schimbat,
numai iarba.
Domneşte pe-aici violetul, tăcerea,
cleiul tîmplăresc, oh, da,
cu care ne lipim braţele rupte.
Noi suntem, iubito, aceiaşi
şi nici nu se cunoaşte, oh, da,
că sufletul nostru-i întors
dintr-o călătorie în lumea
perechilor, unu cu unu,
pom cu pom, iarbă, cu iarbă,
piatră cu piatră.

MÎNA CU CINCI DEGETE

Îngerii norilor îmi coborau pe şira spinării.
Rece paradis, şiroind cu pene.
Balta mişunînd de peşti a mării
cinci degete scotea din ea viclene,

şi, cu unghii care mă zgîriau ascuţite,
în vîrf cu un bot de rechin,
şi cu amprente încolăcite,
cu burice de venin.

M-am tras la noroi, mai ales cu dorinţa.
Îngerii viermilor mă încălţau cu sandale.
Fără braţe îmi era fiinţa,
şi fără picioare.

A scos însă cinci degete uleioase
nămolul lucind de foame,
pipăindu-mă jilav pe oase
şi pe icoane.

M-am tras în lemn şi în măduva cîinilor,
în ochii frunzelor şi în cai,
în uscăţimea roasă de şobolani a pîinilor,
în burta lui ,,vei fi" şi-a lui ,,erai".

Dar au scos cinci degete apucătoare
cu amprente de şerpi,
încolăciţi sub un soare
înverzit de ierbi.

Mă ţine în palma ei acuma
mîna cu cinci degete strînse ecou.
Plînsem cît plînsem, apoi şezum

ca să renaştem din nou.

CHIRON, PĂRINTELE CENTAURILOR

Stau deodată, detunaţi, în sus
ca nişte nori de frumoşi,
zeii galbeni şi cenuşii,
cu pumnii pe săbii, umbroşi.
Au tronuri pe umerii mei;
îşi odihnesc cîte-o mînă-n sprînceana
cea stîngă a mea, şi-n cea dreaptă,
pînă nu mai încape vicleana
trecere-a vremii şi-a lumii.
Stau deodată, detunaţi ca şi norii...

Bateţi şine de fier, la roata
inimii mele ce nu cunoaşte victorii!
Bateţi ţinte la frîiele late,
împletite din vinele mele.

Bateţi potcoavă
la călcîiul acesta,
nenorocos,
bateţi caiele
adînci, ca nişte lănci.
Să fim gata. Să fim pregătiţi.
Să ne putem ridica. Să putem merge
din nou scoşi la lumină şi arămiţi.

OROLOGIU CU STATUI

Pietrele deschid un ochi de piatră,
oasele deschid un ochi de os.
Cîte-un bot au cîinii-n loc de ochi, şi latră
din trei boturi, generos.
E un schimb de ochi mereu în aer.
Ochiul de pisică trece-n frunze.
Frunzele foşnesc cu dulce vaier
în orbitele pisicilor lehuze.
Eu rămîn cu pleoapele deschise, aburite.
Ochiul meu sticleşte-n turnul primăriei,
şi, deodată, simt cum prin orbite
cu un prunc în braţe-apar statuile Mariei.

CÎNTEC [N-am mai murit de foarte multă vreme]

N-am mai murit de foarte multă vreme.
De cînd în loc de ochi aveam ciuperci,
şi izbeau peste lopeţi de trireme
ploi neîntregi.

Eu am murit în trecut,
chiar înainte de a mă naşte.
De mercur instabil ţin un scut
la mîna stîngă iscată ca o moaşte.

Mă pregătesc de naştere,
dorm în oul parfumat al bunicului meu
care a plecat în recunoaştere,
chiar acum, în prezentul trofeu.

Îmi fac de cap, îmi fac de frunze,
        îmi fac de cai,
pentru săgeţi trupul meu este crescut.
Zeul A, zeul E, zeul I
dovedesc c-am murit în trecut.

CÎNTEC [Coagula tristeţea deodată]

Coagula tristeţea deodată,
ca-n valuri, trupul de mărgean,
şi trupuri de-necaţi zvîrlea din matcă
privirea cînd mi-o prelungeam.
Şi se surpau chiar între aripi
în două, păsările-n zbor,
lipindu-şi negre peste geamuri
iarna cu geometrii, a lor.
Rărită strada se lărgea treptat
lăsînd clădirile să bată
ca nişte vîsle mari, la care împingeam
să smulg din mîl galera scufundată.

PERETE

Perete curb, plin de cîrlige,
în care atîrnă vulturi cu gîtul moale.
Perete oblic, plin de cîrlige,
înfipte în ochii copiilor morţi.
Perete triunghiular, plin de cîrlige,
în care atîrnă săbii cu lamele roşii.
Perete pătrat, plin de cîrlige,
în care atîrnă arcuri ruginite.
Perete spart, plin de cîrlige,
în care-mi atîrnă vinele ca nişte sfori.
Perete curb, perete oblic,
triunghiular, pătrat, şi plin de cîrlige,
de care-ntotdeauna atîrnă ceva...

PEISAJ FINAL

Noroi care nu murdăreşte, noroi masiv,
noroi lăsat de cuvinte în aer,
noroi îmbrăcînd primul pas deslipit
de pămînt, pe podul de aer.

Noroi pîn' la ferestre,
        pîn' la broaştele uşilor,
vărsîndu-se-n odaie, în chei subţiri,
chei ce deschid poarta mare a tăcerii,
aflată în fiecare oră de vid.

Noroi al secundelor neimportante,
al tăcerilor duşmănoase ce-nconjoară
morţii bătrîni,
        morţii care-au murit fericiţi.

Noroi mişcător, de animale suave
înjugate la un plug de os, livid,
arîndu-ne carnea pe dinlăuntru,
şi-nsămînţînd-o cu craniile flămînde
ale morţilor de dinaintea naşterii noastre,
crescînd necontenit.

DEBARCARE PE LUNĂ

Repede, cît mai avem timp,
să ne părăsim trupurile întinse!
De mînerul literei ,,O" atîrnînd,
să ne agăţăm iernile ninse,
în alte cuvinte, inventate de noi,
scrise cu frunze de aer,
să ne-mbrăcăm plecarea în sus
şi trupurile fără de vaier.
Repede. Eu mi-am închis ochii.
Dinţii. Am tras vulturii-n jos.
Am chemat hienele să desăvîrşească
tot ce-a mai rămas nesfîşiat şi neros.

CĂTRE IARNĂ

Culoare tremurată ca de frig,
tu verde al iubirii mele,
pe care-n trunchi de lemn te strig
şi vii însingurat sub stele,
sub cer scăzut, foşnind din tine
valuri întoarse către vaier;
şi brusc plonjez spre înălţime
ca-ntr-o prăpastie de aer,
lăsîndu-mi umbra să planeze
asemeni norilor de ploaie,
cînd visurile-aproape treze
prin toamna-n ele şi-o îndoaie
ca pe-o meandră-n şes, de ape,
şi tu vii pe deasupra, verde,
şi nici un lucru nu te-ncape,
şi ora tot mai mult te pierde...

PĂRÎNDU-MI RĂU DE ADOLESCENŢĂ

Era o dungă albă pe atunci
răvăşită în pieziş
dinspre arbori spre trotuare.
Noi treceam alunecînd
paşii noştri atingînd
clipele rătăcitoare.

O, erai un om frumos,
şi subţire, foarte palid!...
Printre ochii tăi curgea
un mănunchi de aripi albe,
parcă cineva pe sus
cu o coasă retezase
din spinarea lui Isus
aripe melodioase...

Tu treceai mînjit pe aripi
şi cu pene şi cu fulgi.
Unde eşti tu cel de-atuncea
unde fugi?

NINGE CU OCHI

Dar ninge. Ninge cu ochi de peşti,
cu ochi de şerpi, de cîini.
Ninge izbind în ziduri pînă devin nefireşti,
oarbe şi fără stăpîni.
ninge. Şi ochii se sparg, lăsînd afară
vederi de piatră, privelişti marine,
înfăţişări ale lumii fără de sine,
micşorată, fugară.
Ninge. Pupile rotunde, drepte, piezişe,
patrate, triunghiulare,
îngheţînd în ţurţuri fără culoare,
atîrnînd de jgheaburi, de acoperişe...
Ochi rostogoliţi în canale.
Azvîrliţi cu lopata de lemn
să se facă pîrtie goală, pe stradă.
Ochi, bulgări de gheaţă.
Ochi, om-de-zăpadă.
Ochi peste care trece
sania-n clinchet solemn.
Ochi mari. Din ce în ce mai mari,
pînă se sfarmă.
Ochi cu pupile negre lăţindu-se-ntr-una,
cît fereastra-n care bate luna,
ochi cît zidul. Ninge. Ochi cît turla.
Ochi de iarnă.

ÎNGERUL CU O CARTE ÎN MÎINI

Trecea un înger,
pe un scaun negru aşezat.
Trecea prin aer, liniştit
şi mîndru.

Eu îl priveam de la fereastră, cum
prin ziduri trece ca prin fum.

Primeşte-mi un cuvînt, strigai,
tu, îngere, împins din rai
de-un vînt stîrnit, de-o apăsare
a vreunui gînd cu mult mai mare.

Dar îngerul, trecea
pe-un scaun negru stînd, citind
o carte veche, strălucind
în legătura-i de argint, şi grea.

Trecu prin blocul nou din piaţă.
Trecu prin chioşcul alămiu
al staţiunii de benzină,
abstras, divin.

Primeşte-mi, îngere, strigai,
paharul care-l beau, cu vin.
Pîinea primeşte-mi-o şi sarea...
Mi-apasă-n coastă, înserarea.

Dar îngerul tăcea, trecea
prin soba din odaia mea.
Pe un scaun negru sta, citind
o carte grea cu solzi de-argint.

Cînd fu în dreptul meu, strigai –
o, îngere venit din rai,
mă lasă să m-atîrn şi eu
de scaunul tău, de braţul tău.

Abia putui de un picior
de scaun, să m-agăţ din zbor.

Astfel prin aer şi prin ziduri
cu îngerul zburam şi eu,
la fel cum flutură în vînt
mătasea unui steag înfrînt!

Şi mă răneam de-acoperişe,
de ramurile verzi, piezişe,

şi mă izbeam de stîlpii lungi,
de cabluri şi de sîrme şi de dungi...

Mă desprinsei de sus, căzînd
în piaţa înserată, liniştită.
O, el se-ndepărta, zburînd,
prin aer şi prin ziduri străbătînd
cu cartea-n mîini, citind cu patimă
necontenită.

O, el se-ndepărta şi eu
tot mai vroiam să-l văd, prin seară.

...Dar el s-a dus alunecînd,
împins din rai ca de un vînt,
sau, poate, de-apăsarea unui gînd
cu mult mai mare.

ÎNGER REFUZAT DE PĂSĂRI

Înger refuzat de păsări,
şi înscris cu-o pană-n cerc
să te şterg de pe nisipul
alizeelor, încerc.
Mai întîi steaua Canopus
cea mult-galbenă, o ling.
Ce sărată e, mi-e sete,
şi ce friguri tari mă ning.
Mai apoi îţi zgîrii faţa,
curg din ea, secunde verzi,
ce ierboasă mi-e privirea –
somnolent în ea te pierzi.
Înger refuzat de păsări
şi de zborurile lungi
îmi ajungi pînă la gură
pînă la sărut mi-ajungi.

Astfel stai înscris cu ţipăt
în conturul scos din minţi,
răspicat, al vieţii mele
care-nfige-n tine dinţi.

TRANSPARENTELE ARIPI

Merg şi toate lucrurile dau din aripi;
aripile de piatră ale pietrelor
bat atît de încet,
încît pot smulge din ele cristalele de cuarţ
ca pe nişte pene dureroase.

De altfel nu mă interesează
decît aripile păsărilor
pentru că bat foarte încet,
pentru că bat în interiorul lor,
care este în acelaşi timp interiorul timpului.

Aici sunt odăi, camere, culoare,
săli de tron.
Regele păsărilor nu are aripi.
El nu zboară pentru că prin el
se zboară şi se dă din aripi.

Prin arterele regelui păsărilor
migrează cocorii
şi cîrdurile de raţe sălbatice.

E o migraţie de la cot la umăr.
Linia tropicelor
nu este altceva decît sprînceana lui.

Dar la Ecuator, ah, Ecuatorul!

Aici în pietre unde totul este dur,
unde timpul poate fi pipăit,
unde trecutul pare a nu exista,
unde viitorul nu poate fi imaginat,
se află sala tronului.

Aici stă regele păsărilor –
el este orb, este mut.

Este surd, este şchiop,
este nemîncat, este nebăut.
Este nedus, este nenăscut.
Este nebun, este neînţelept, este nefericit,
este neapărat, este nenăscut.
Este netrebnic, este neghiob,
este nefericit, este nedemn,
este nevăzut, este neauzit,
este negustat, este nepipăit,
este nenăscut.

Este nemaipomenit, este neînchipuit,
este nevisat,
este neadormit.
Este necugetat, este nevolnic,
este nenăscut.
Pietrele dau din aripi cel mai încet.
Pietrele ţin în ele pe regele păsărilor.
Pietrele zboară stînd pe loc.
Pietrele nu se gîndesc la altceva
decît la piramide.

Regele păsărilor e înlăuntru,
înlăuntrul regelui păsărilor
sunt păsările,
înlăuntrul păsărilor sunt maţele lor
şi gurile lor,
în guşile păsărilor sunt grăunţele.
Cine vrea să semene grăunţe
mai întîi trebuie să spargă pietre.

Pietrele dau din aripi cel mai încet

trebuie înnodate la capete
mai multe vieţi
pentru a alcătui o singură privire.

Cu o astfel de privire se poate vedea timpul.
Pietrele dau din aripi cel mai încet –
înlăuntrul lor e regele păsărilor –

Regele păsărilor stă pe un tron
        în formă de ou.
E chiar pământul pe care-l locuim
Regele păsărilor îl cloceşte.

IMAGINI DIN FRANŢA

PE PODUL DIN AVIGNON

Se dansează, se dansează
pe podul din Avignon.
Tibia rămîne trează,
iar claviculele dorm.

Ca o febră, ca o febră
peste dale-n lin murmùr,
balansează, o vertebră,
bate timpul, un femur.

Vin stafii din cărţi iubite
pe înaltul, dreptul pod.
Zvîrle-n aer mari orbite
un jongler miriapod.

Ah şi ochiul, ah şi ochiul
cel albastru, iată-l stă
sub sprînceana arcuită
nevăzută pentru că

se dansează, se dansează
pe podul din Avignon,
sub un os, de frunte trează,
pe cînd literele dorm

în carnea silabei care
o-nţeleg şi n-o-nţeleg,
libere, oase lunare,
de cuvînt vestit şi-ntreg.

TINERII

Se sărută, ah, se sărută, se sărută
tinerii pe străzi, în bistrouri,
pe parapete,
se sărută într-una ca şi cum ei înşişi
n-ar fi decît nişte terminaţii
ale sărutului.
Se sărută, ah,
se sărută printre maşinile-n goană,
în staţiile de metrou, în cinematografe,
în autobuze, se sărută cu disperare,
cu violenţă, ca şi cum
la capătul sărutului,
la sfîrşitul sărutului, după sărut
n-ar urma decît bătrîneţea proscrisă
şi moartea.
Se sărută, ah, se sărută tinerii subţiri
şi îndrăgostiţi. Atît de subţiri, ca şi cum
ar ignora existenţa pîinii pe lume.
Atît de îndrăgostiţi, ca şi cum,
ca şi cum
ar ignora existenţa însăşi a lumii.
Se sărută, ah, se sărută ca şi cum ar fi
în întuneric, în întunericul cel mai sigur,
ca şi cum nu i-ar vedea nimeni,
ca şi cum
soarele ar urma să răsară
luminos
abia
după ce gurile rupte de sărut
şi-nsîngerate
n-ar mai fi în stare să se sărute
decît cu dinţii.

LES BEAUX

Aici între stînci, la tribunalele amorului,
între oasele altei ere,
domninînd un cîmp de tăcere
de nuanţa clorului,

mi-ar fi plăcut să-mi las o parte din existenţă
într-o curte interioară, de piatră şi de lene –
sub un cer cu stele europene
să beau dintr-un coif de piatră, esenţă.

Aici, la tribunalele amorului
să fi fost judecat
în Les Beaux, şi învinuit
de-a fi nenăscut, şi murit
şi pietrificat.

Dar a fost să plec cu o puternică,
neagră maşină,
mult prea repede şi să stau numai atît
cît să-mi scriu în palmă scheletul văzut
al unui archeopterix de caolină.

LA MORMÎNTUL LUI BAUDELAIRE

Trec pietrele, măreţ cadavru,
rămas cu ploile în unghi!
Mai neizbit, las trupul meu acesta
la gîndul tău să-ncline un genunchi.

Rup floarea transformată în paianjen,
şi-o las pe tîmplă să-mi alerge suplă,
şi îţi întind privirea mea cea fixă
de din orbită să mi-o bei ca dintr-o cupă.

Prea obosit din naştere, acuma
comunici osteneala despuiată
a orei de februarie, cu ploaie
de stîncă subţiată şi de piatră.

Baudelaire, idee masculină
a zonelor neutre de neant,
mişcare iute în mişcarea alcalină,
virus ce eşti al sîngelui gigant,

vărsat de mari, poeţii lumii,
care alcătuită-a fost să fie
din capete cu trunchi şi membre
de-o gingaşă anatomie,

limb, tu, pervers şi fără semn
al nemişcării dom de oase!
Las un genunchi în unghi solemn
în centrul unei ţări ploioase.

AERUL

Aer gri, fum discret coborînd înapoi
în coşul pieptului.
Fiecare patrat de trotuar e o gară
din care un trup de-al tău poate pleca
într-o singurătate însoţită.
Vitrine şi ambalaje. Pretutindeni
propria ta piele tăbăcită
întinsă la uscat pe ziduri de piatră gri.
Şir de lumini în goană spre seară.
Jos,
în localul numit ,,La Commanderie",
între lumînări groase,
aerul face să tremure flacăra
şi fumul.
Deschid poarta de ceară a unei lumînări.
Înăuntru, pe scările de ceară,
paşii n-au sunet.
Dar flacăra
coboară lentă şi sigură,
şi muşcă aerul
ca pe o pîine fără sfîrşit
de care nu te mai saturi
niciodată.

BÎND ÎNTR-UN BISTROU

Bînd într-un bistrou şi privind strada,
hemoragia de maşini în viteză,
tinerii sărutîndu-se, fustele acelea scurte,
dezvelind o colonadă de pulpe,
l-am zărit pe Rimbaud, spurcatul la gură,
certîndu-se aprig cu Verlaine,
dar l-am pierdut imediat din vedere.

Bînd într-un bistrou şi privind strada,
am asistat fără să vreau
la căderea unui înger din cer.
Era un înger motorizat,
specializat în curăţirea
turlelor de catedrală,
şi deşi avea o aripă luxată,
totuşi,
mi-a făcut un semn amical
cu cealaltă.

Bînd într-un bistrou şi privind strada,
m-am gîndit că ideile dilată realitatea,
şi că Gioconda văzută la Louvre
este aproape meschină
faţă de ideea ei
circulînd nestingherită prin lume.

Bînd într-un bistrou şi privind strada,
globurile verzi ale existenţelor,
semnele zodiacului alunecînd
pe lîngă ziduri în înserare,
am compus o melodie,
un fel de vietate locuind sunetele,
care însă m-a părăsit imediat,

sugerîndu-mi dispreţul ei profund
pentru cuvinte.

CLOŞARII

Cloşarii sunt plante schimbate în oameni,
arbori trădaţi de arbori,
şi blestemaţi să ia înfăţişarea de om.

Iarna, cloşarii stau întinşi
peste gurile de canal,
părînd a dispreţui frigul şi bolile;
nemişcaţi stau în luna februarie, întinşi
peste gurile calde de canal,
cele înconjurate
cu o verighetă de frig.

Poţi să-i izbeşti sau să sări peste ei,
cloşarii nici nu mişcă, nici nu cunosc
rostul cuvintelor.

Abia dacă au reuşit să deprindă
din noua lor înfăţişare
îndemînarea de a bea apă, îndemînarea
de a mînca pîine, îndemînarea de a le fi
foame.

Pentru ei oraşul este un blestem gri,
de piatră
şi, deşi fără sex, cloşarii îşi schimbă
sexul cu sexul pietrelor.

Dar ei n-au semn. Ei sunt plante,
arbori trădaţi de arbori, şi blestemaţi
să ia înfăţişarea de om.

Cloşarii sunt simple înfăţişări.
Am văzut cîţiva dintre ei şi depun

mărturie.

O singură dată, numai,
se zice că un cloşar, peste noapte,
a înflorit, s-a scuturat de petale
şi a făcut mere.

Dar noaptea următoare n-a mai fost zărit
niciunde;
aşa că nu se ştie ce-i legendă,
ce e adevăr.

CEASUL

La ceasul cel menit să bată ani trei mii
pe care Ludovic, regele-soare,
privirea lentă-şi odihni,
sus, în *Versailles*-ul de candoare,
pe-albastrele covoare cu crini nezburători
dedaţi să-mpodobească glezna cu planete,
de unde-ncepe ceasul pentru trei mii de ori
făcut să ţină anul în ceruri desuete,
cu dinţii, de-un fraged timbru
        muşcînd din el regal,
deasupra de grădina cu geometrii de ape,
am stat cu mine însumi inegal,
de ce a fost, aproape, de ce va fi, aproape,
şi am lăsat să-mi cadă, albastru pe albastru,
irisul pe covoare şi cerul pe iris,
neînsoţit şi singur, cu braţul pe-un pilastru
dat prin tot aurul din vis
cînd clavecinul, uite-l,
        intră-n cadranul mare,
şi Mozart dezlipindu-se din stele
făcu o reverenţă şi-un menuet îmi pare
făcu-n departe sala oglinzilor, dantele,
aici, la ceasul galben şi auriu bătînd
trei mii de ani, din care,
        dacă-au trecut vreo sută
într-o caleaşcă-albastră cu crinul alb,
        strigînd,
lăsai să-mi cadă o secundă mută.

PREŞEDINTELE BAUDELAIRE

Bolnav m-am dus la preşedintele Baudelaire,
Saturn îmi trecuse prin zodie
şi disperat că absintul e interzis în localuri
şi că, în genere, nici nu se mai fabrică

locuiam într-un spaţiu de clor
şi adeseori, scăpînd frînele existenţei,
lăsam să se crape sub osul frunţii
frumosul meu creier cercetat de duhuri.

Îţi pierzi propria ta obsesie, mi-a spus,
şi i-am răspuns că de la o vreme
        sunt conectat,
şi că întreţin legături cu uriaşii,
un fel de Mercur purtător de veşti proaste.

Preşedintele mi-a surîs lăsîndu-mi,
        pe un umăr,
scheletic braţul lui, amintindu-mi de faptul
că moartea, ea însăşi, e o formă;
şi este la fel de perisabilă
        ca toate celelalte forme.

El a deplîns alături de mine
situaţia jalnică a albatroşilor
şi rărirea în lume a codrilor de simboluri,
degradarea cuvîntului şi versul alb.

Preşedintele era de părere că, pentru cei vii,
experienţa tristeţii
este nepotrivită,
        îngrijorîndu-se totodată de faptul
conectării mele prea repezi la Cosmos.

Oricum te sfărîmi, mi-a zis,
caută să îndelungeşti măcar stafia
vreunei stări de spirit coherente
transcrisă în bunul nostru endecasilab.

Stăteam cu faţa vîrîtă într-o floare violetă
şi întrucîtva fanată de sudoarea preşedintelui
care hotărîse să doarmă o perioadă
cu fruntea pe ea.

Plouă prea des, mi-a spus preşedintele,
şi asta face să sufere piatra
şi legiunile monştrilor anexaţi
care, uneori, ne slujesc silabele poetice.

El a mai precizat că limba poezească
este ameninţată de o aparenţă
        mult prea curentă,
şi a deplîns împreună cu mine
prea marele interes care se acordă
persoanelor fizice ale poeţilor.

Preşedintele Baudelaire
        şi-a lăsat scheletul mîinii
pe umărul meu, şi s-a interesat
dacă la următoarele alegeri
        voi mai avea de gînd
să-l votez.

I-am spus că “da”, şi m-am despărţit
de el, conectat, ca să reintru
în acea atmosferă de clor, obosită,
în care îmi duc existenţa în ultima vreme.

Table of Contents

OUL ŞI SFERA	2
PLONJEU	3
CÎNTEC [Inima se vărsa printre coaste]	4
CÎNTEC [Această oră o desfăşurăm ca pe un şal]	5
ALT CÎNTEC	6
TOAMNĂ	7
SÎMBĂTĂ, CU MOTOCICLETE	8
DOUĂSPREZECE NOAPTEA, CU DOR	9
CÎNTEC [Deodată aerul a împietrit în jurul meu]	10
DESTIN	11
CÎNTEC [Sunetele au urechi de iepure şi de cîine]	12
ÎN GOL DE CURŢI	13
ÎNFĂŢIŞARE LA NEIUBIŢI	14
A MIROSI O FLOARE	15
CEAS CU LUNĂ	17
SINCOPĂ	18
RITUAL	19
MARINĂ	20
RITUAL DE IARNĂ	21
FERIGI	22
SIMT CUM	23
LUPTA CU VULTURUL [Casă locuită, aidoma unui corn de taur]	24
LUPTA CU VULTURUL [El mie:]	25
CÎNTEC [Moare circular cine poate să moară]	26
MOARTEA FERTILĂ	27
CONFUNDARE	28

ARTA SCRISULUI 29
INVOCARE 31
URLETUL 33
INVIDIE 35
CÎNTEC [Înşirare de cuburi, simplă înşirare de cuburi] 36
FOAMEA DE CUVINTE 37
MĂ LAS ÎN CONTINUARE 40
FRUNZĂ VERDE DE ALBASTRU 41
GNOMICĂ 44
SOLSTIŢIU DE IARNĂ 45
CÎNTEC [Ce greu e să fii tu însuţi] 46
SPUNERE 48
GREAŢA 49
SCRISOARE MEDIEVALĂ 51
MÎNA CU CINCI DEGETE 52
CHIRON, PĂRINTELE CENTAURILOR 54
OROLOGIU CU STATUI 55
CÎNTEC [N-am mai murit de foarte multă vreme] 56
CÎNTEC [Coagula tristeţea deodată] 57
PERETE 58
PEISAJ FINAL 59
DEBARCARE PE LUNĂ 60
CĂTRE IARNĂ 61
PĂRÎNDU-MI RĂU DE ADOLESCENŢĂ 62
NINGE CU OCHI 63
ÎNGERUL CU O CARTE ÎN MÎINI 64
ÎNGER REFUZAT DE PĂSĂRI 66
TRANSPARENTELE ARIPI 67
IMAGINI DIN FRANŢA 70
PE PODUL DIN AVIGNON 71

TINERII 72
LES BEAUX 73
LA MORMÎNTUL LUI BAUDELAIRE 74
AERUL 75
BÎND ÎNTR-UN BISTROU 76
CLOŞARII 78
CEASUL 80
PREŞEDINTELE BAUDELAIRE 81